

הנדון: הערות איגוד המפיקים לקולנוע וטלוויזיה (ע"ר) לתזכיר
חוק התקשורת (שידורים), התשפ"ג-2023

א. שינוי אופן השמירה בחוק על היצירה הישראלית

1. תחילה נדגיש כי לא ברור מדוע החליט משרד התקשורת בעת הזו להפוך על פניה את מדיניות כלל ממשלות ישראל ב-40 השנים האחרונות.
כל ממשלות ישראל עד היום בפועל פעלו מתוך עיקרון חשיבות השמירה על היצירה הישראלית המקורית מתוך הבנה של שני עקרונות חשובים:
2. 1. כי מדובר בכשל שוק בשל העובדה שאין ערך מסחרי להפקת יצירה ישראלית, אך **יש לה ערך תרבותי לשמירה על השפה העברית, לציבור הישראלי, להנגשה של תרבות ותוכן לכלל ישראל ממטולה עד אילת, ולכן חיוני לשמור עליה בחוקים השונים.**
3. אם ברצוננו לקיים תעשיית תוכן עצמאית, בדומה למדינות אחרות בעולם, שיש להן שפה ייחודית (צרפת, דנמרק, נורבגיה) הרגולציה חייבת לשמור על התרבות והיצירה המקומית, שמבטיחה כי הגופים המשדרים יחויבו להפיק תוכן מקומי בעברית.
4. לאור עיקרון זה, חוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982, חוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, תש"ן-1990, חוק הקולנוע, תשנ"ט-1999, חוק השידור הציבורי הישראלי, תשע"ד-2014, חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 ואחרים - **כולם חוקקו על ידי כנסות וממשלות ישראל כשאחת המטרות המוצהרות היא שמירה על היצירה הישראלית!**
5. אף בתזכיר חוק זה נכתב בסעיף 1: מטרתו של חוק זה להסדיר את אספקת תכני צפייה-ושמע לציבור בישראל, **לקדם השקעה ביצירה ישראלית איכותית**, לאפשר מגוון וריבוי דעות באספקת תכני צפייה-ושמע ובפרט תכני חדשות, ולקדם את התחרות בתחום.
6. עם זאת, באתר משרד התקשורת ב"שאלות-תשובות" בעניין תזכיר החוק, כתב משרד התקשורת כך¹: "אחוזי הפקות המקור וההשקעה המצרפית נשמרות. הצעת החוק מייצרת תמהיל שההשקעה נשמרת גם ביצירה המקומית. מרחיבים את מספר השחקנים שיחויבו בהפקות מקור כולל בינלאומיים (נטפליקס, למשל). בנוסף, יש אינטרס של כל ספק תכנים

¹ <https://www.gov.il/he/Departments/faq/02082023>

לעשות הפקה מקומית, לכן אין צורך בחיוב הפקות מקור, כי זה כבר יגיע לבד. אך אם מחייבים, מוטב שיהיה מאוזן."

7. אמנם בשאלות-תשובות באתר משרד התקשורת נחשפת כוונתו האמיתית של מנסח התזכיר, ואכן תזכיר החוק לא רק שאינו "מקדם השקעה ביצירה ישראלית איכותית" אלא פשוט מחסל אותה.
8. לאור האמור, אנו חושבים תחילה כי המודל כולו המקודם בתזכיר חוק זה שגוי מיסודו. אין להכיר במדרגות כניסה לחובת השקעה, אלא יש לחייב השקעה מהשקל הראשון.
9. כך, קשת ורשת משקיעות מהשקל הראשון, יס משקיעה מהשקל הראשון לאחר שקיבלה הגנת ינוקא שהסתיימה, וכך יש לדרוש מנטפליקס, אמזון, סלקום, פרטנר, אשר פועלות למעלה מ-5 שנים בשוק והלכה למעשה נהנו מ"הגנת ינוקא" עד כה כאשר לא השקיעו כלל.
10. כך הדבר מתנהל בצרפת, בבריטניה, בפולין, בקנדה, באיטליה ובכל מדינה מתוקנת אחרת, במטרה לשמור על התרבות והשפה המקומית, ולהנגיש תוכן מקומי לאזרחי המדינה. וכך ראוי שימשיך להיות גם בישראל.

ב. היעדרה של בחינה כלכלית להשלכות שינוי החוק

11. אנו לא נחשפנו לבדיקה כלכלית רצינית שביצע משרד התקשורת RIA להשלכות החקיקה החדשה, על מדרגותיה ואחוזיה, על היצירה הישראלית. להבנתנו, המודל שמציע תזכיר החוק מופרך ואינו מבוסס על כל בסיס כלכלי ענייני, כפי שניתן להבין מהנתונים הבאים.
12. כך למשל, נקבע בתזכיר כי גוף זר, אשר הכנסותיו יעלו על 300 מיליון ש"ח, יחוייב ב-2% השקעה.

מה המשמעות של מספר זה?

ובכן, אם נניח כי לנטפליקס 500 אלף מנויים, המשלמים כל אחד 50 ש"ח לחודש X חודשים 12 חודשים, הכנסותיה מסתכמות ב-300 מיליון.

2% מ-300 מיליון ש"ח הם 6 מיליון ש"ח.
לשם השוואה, הפקה של סדרת טלוויזיה אחת עולה כ-8-10 מיליון ש"ח (הפקת פרק אחד = 800 אלף - 1.1 מיליון ש"ח).

כלומר, אפילו נטפליקס הגדולה לא תוכל להפיק סדרה אחת בסכום זה!

וכל זאת כאשר ההפקות הישראליות נחשבות בכל העולם כדלות תקציב! וסכום זה הוא תקציב הכיבוד של סדרה אמריקאית.

13. במקביל, אנו רואים כי חברות כמו YES מעבירות את כלל לקוחותיהם לאינטרנט. עד לכתבת נייר זה, מעל 60% מלקוחות YES עברו לשירות OTT.

מחירו של מנוי "טלוויזיה" על גבי רשת האינטרנט הוא בין 60 ל-100 ש"ח - 50-75% פחות מהמנוי הרגיל של YES על גבי תשתית הלוויין.

המשמעות היא ירדה של 50-75% בהכנסות החברה!
 כלומר, החוק החדש מוריד את שיעור חובת ההשקעה ל-4% (אם בכלל יגיעו לרף חובת ההשקעה)
גם הסכום ממנו מחושב שיעור ההשקעה המוקטן התכווץ דרמטית ב-50-75%!!

14. באם הייתה נעשית עבודה כלכלית ראווה, היה ניתן בנקל לראות כי המספרים הכלולים בתזכיר זה אינם הגיוניים ומחסלים את תעשיית היצירה הישראלית.

15. בנוסף, כידוע, ככל שישנם יותר שחקנים והתחרות גדלה, המחירים יורדים (דבר מבורך אך אליה וקוץ בה), וכתוצאה מכך, קטן עוד יותר הסיכוי כי השחקנים הנוכחיים בשוק יגיעו למדרגות סף חובת ההשקעה המוגדרות בתזכיר הנוכחי.

16. נציין כי גם אם היינו שומרים על סכומי השקעה דומים למצב דהיום, ניתן היה להפיק פחות תוכן ישראלי, ולו לאור העובדה כי גם הפקות מתייקרות, כפי שהכל מתייקר מסביבנו גם עבור האזרח הקטן. דלק, שכר, אוכל - הכל.

17. באשר לנתונים, למרבה הצער אין לנו נתונים עדכניים לשנים 2022-2023, בשל אי פרסום דוחות עדכניים על ידי הרשות השנייה ומועצת הכבלים והלוויין. לכן אנו נדרשים להסתמך על הנתונים עד לשנת 2020 במועצת הכבלים ו-2019 ברשות השנייה.

18. במציאות של השנים האחרונות, אנו רואים ירידה של כ- 15% במשאבים המוקצים ליצירה ישראלית להשקעה בכל שנה!

בהינתן וכל הגופים שומרים על רמת הכנסותיהם (צפי שאינו סביר במצב של ירידת מחירים וריבוי שחקנים):

גוף	השקעה נוכחית	השקעה תחת החוק	הסבר
HOT	8% - 111 (2020) 124 (2019)	2% = 27.75 מיליון	נציין כי מ-2016 סכומי ההשקעה של הוט ויס הולכים ופוחתים. כך שגם החישוב הנוכחי הוא חיתוך מסכום מופחת
YES	8% - 103 (2020) 113 (2019)	2% = 25.75 מיליון	

	33 = 6% מיליון	15% - 68 מיליון	רשת
	43.5 = 6% מיליון	15% - 90 מיליון	קשת
עד כה לא עמד במחויבויות שלו כחוק מיום הקמתו	6% מ-80 מיליון = 4.8 מיליון	15% - בפועל - 0	ערוץ 14
כיום במצב של שוק חופשי משקיעה 0%	0 - לא יגיעו ל-300 מיליון	0	סלקום
כיום במצב של שוק חופשי משקיעה 0%	0 - לא יגיעו ל-300 מיליון	0	פרטנר
	2% מ-300 מיליון = 6 מיליון	0	נטפליקס
	0 - לא יגיעו ל-300 מיליון	0	דיסני
	0 - לא יגיעו ל-300 מיליון	0	אמזון
המשמעות - חתכנו 75% מהיצירה הישראלית!	140.8 מיליון	395 מיליון (2019) 436 מיליון (2018) 522 מיליון (2017) (נתוני ועדת פולקמן)	סה"כ

19. יטענו כותבי התזכיר כי תאגיד השידור הציבורי מחויב להשקיע 90 מיליון ש"ח בשנה ויש להוסיף זאת לסכום הכללי בהשקעה בסוגה עילית. נכון ולא נכון. בהתאם לדו"ח מבקר המדינה 2014, רשות השידור חויבה להשקיע 278 מיליון ש"ח ביצירה מקורית, אך לא עמדה בכך.² כך שמדובר בקיטון לעומת המצב ב-2014.

20. יטענו כותבי התזכיר כי אנו מבקשים לשמור "רק על סוגה עילית" וזו עומדת בהוט ו-ויס על 4%. אך לא כך. הירידה בהכנסותיהם כתוצאה ממנויים זולים יורידו את אלה למדרגת השקעה של 2%, וכן גם ב-4% הנוספים שמחויבות הוט וויס כיום להשקיע בערוצים עצמאיים, מושקעים משאבים בסוגה עילית, כך למשל בערוץ 8 או ב-YES דוקו. לכן עמדתנו היא כי יש לראות את כלל 8% המחויבים כיום כהשקעה ביצירה ישראלית.

2019-2015

21. התבונות מנתונים אלה ברורות: תזכיר החוק מחסל את היצירה הישראלית האודיו-ויזואלית (חותך אותה ב-75%), שהינה ענף התרבות המרכזי של אזרחי ישראל, בשונה ממדינות כלל ממשלות ישראל ב-40 השנים האחרונות!

22. עוד יש לציין כי גופים כ-GOOGLE ו-FACEBOOK ואחרים נוגסים נתחים משמעותיים משוק הפרסום, כך שהדבר מביא לירידה בהכנסות ערוצים/ספקי תוכן המשדרים פרסומת. לכן הירידה בחובת ההשקעה באחוזים מקטינה לא רק יחסית אלא גם אבסולוטית את היקף ההשקעה.

23. לאור הירידה הדרמטית בשיעור ההשקעה ביצירה ישראלית באחוזים/שיעורים/רגולציה קיימת, ולאור הרצון לשמור על היצירה הישראלית, וכן לאור העובדה כי אף אחד מהגופים אינו משלם עלויות תשתית יקרות, אלא מתבסס על תשתית קיימת של אחר, אנו מציעים להעמיד את שיעור חובת ההשקעה ביצירה הישראלית לכלל הגופים, ספקי תוכן רב ערוצי/אינטרנטי/ערוצים וכיו' על 20%, בדומה למודל הקיים בצרפת. בצרפת לכאורה יש ערך מסחרי לתוכן בצרפתית, לכן השיעור הוא נמוך באופן יחסי. בישראל, כאשר אין ערך מסחרי לתוכן בעברית, שיעור חובת ההשקעה נדרש להיות גבוה אף יותר.

ג. גישור על הדלתא של הכנסות מתשתית

24. כאמור, הירידה במחירי המנויים לתוכן הינה מחד בשורה חיובית מאוד לציבור, ומאידך מקטינות דרמטית את חובת ההשקעה, בעיקר בשל הוצאתן של עלויות התשתית. כלל ספקי התוכן מציעים את תכניהם על גבי רשת האינטרנט, ולהוט, יס, נטפליקס, אמזון, סלקום, פלטנר ואחרות אין עלויות תשתית כלל.

25. לאור האמור, אנו מבקשים לאמץ את המודל הצרפתי לעניין גישור על הירידה בהכנסות מתשתית.

צרפת מחייבת את מפעילי תשתית וספקי האינטרנט, המהווים את התשתית להעברת התוכן, ב-5% מס אשר כולו הולך חזרה ליצירה המקומית (באמצעות גוף ששמו CNC).

קיים היגיון באימוץ מודל זה גם בישראל בשיעור של 7-8% כמפורט בסעיף 21 לעיל, שכן עבור מה אנשים מחזיקים אינטרנט בבית/בסלולרי- על מנת לתקשר ולצרוך תוכן. כך שחברות התשתית/ספקיות נהנות למעשה מהתוכן הישראלי בחינם. באם אנו רוצים לשמור על היצירה הישראלית, מומלץ ליישם מודל זה גם בישראל.

ד. חיסול מגוון היצירה

26. תזכיר החוק מבטל לגמרי את חובת ההשקעה ביצירה ישראלית באמצעות הפקות מקומיות

קנויות. קרי, באמצעות מפיקים מגוונים וחינוניים לגוף המשדר.

בהתאם לסעיף 60 לחוק הרשות השנייה, 50% לפחות מהשידורים שהוקצו להפקות

המקומיות תהיה מהפקות מקומיות קנויות.

עיקרון זה בוטל.

27. מטרת החובה להשקיע ביצירה באמצעות הפקות מקומיות קנויות היא לשמור על מגוון

יצירה, קולות חדשים, פתיחת הדלת בפני יוצרים צעירים ועוד.

אם גופי השידור לא יידרשו להוציא הפקות החוצה, איכות התוכן תפגע אנושות. ולהימנע

ממצב שבו גוף שידור מפיק את כל התכנים בעצמו ומייצר את "ארץ נהדרת" או "2025",

תכנים המכוונים לרייטינג ולמחנה המשותף הנמוך, הומוגניים וחסרי ייחודיות.

הכרחי להחזיר לתזכיר החוק הגדרה זו של חובת השקעה באמצעות הפקות קנויות.

ה. מהי סוגה עילית

28. ההגדרה של "סוגה עילית" בתזכיר החוק הינה רחבה מאוד, ומאפשרת לספקי התוכן

והערוצים להכליל בתוכה גם את שידורי החדשות שלהם כ"סוגה עילית".

כך למשל, "תכנית תעודה" מוגדרת כ- תוכן צפייה-ושמע העוסק בתיעוד של תופעות

אנושיות, חברתיות, תרבותיות או פוליטיות, או בתיעוד תופעות או תגליות בטבע או במדע,

והיא אינה תכנית בענייני היום;

כלומר, אם עסקתי בעניינים פוליטיים מהשבוע אך לא מהיום, זה מוגדר "תוכנית תעודה".
ומהי ההגדרה של "ענייני היום"?
כך למשל, הגדרה זו מאפשרת כיום לרשות השנייה להכיר ב"תוכנית חיסכון" של קשת וב
"לילה טוב ישראל" של רשת/ערוץ 10 כסוגה עילית בהיקף של למעלה מ-100 שעות שידור
בשנה.
יש לתקן את ההגדרה כך שלא תאפשר לכלול שידורי חדשות וחדשות רכות דוגמת תכניות
"צינור לילה", "חי בלילה" וכיו'.

ו. העברת תכני תאגיד השידור הציבורי בלא תמורה

29. בהצעת החוק פרק ח' הצעת תכני תאגיד השידור הישראלי בלא תמורה.
מדובר בפגיעה בזכות הקניין של המפיקים, אשר 50% מהזכויות בתוכן שייכות להם על פי חוק ולא ניתן לקבל נוסח כזה.

בתזכיר החוק הקודם של משרד התקשורת נכתב כי מדובר ב"העברת תכנים במתכונת של
ערוצים", כלומר הערוץ ישודר בפלטפורמה רב ערוצית ללא עלות ולא בדרך של שימוש
בקטעים מן התכנים השונים, לצורך שימוש של ערוץ מסחרי.

30. מאחר וכל התכנים של תאגיד השידור הציבורי נגישים בחינם בפלטפורמות השונות לכלל
הציבור הישראלי, אין כל הצדקה להעביר ולחלק את תכני התאגיד לכל דכפין, אלא במטרה
לפגוע בתאגיד וביוצרים - והדבר בלתי מתקבל על הדעת.

ז. הערות ותיקוני נוסח

31. בהגדרה "ספק תכנים" - לא ברור מה המשמעות של "תחום פעילות מובחן".
32. כמו כן, הוסר מהתזכיר הנוסח מהתזכיר הקודם המתייחס לגוף שאינו פועל למטרות
רווח. לא ברור מדוע הוסר.
33. כמו כן, הוסר לגמרי ההגדרה של "עיסוק בפעילות פוליטית- מי שבמלוי תפקידו, מעצם טיבו
או בפועל, מצוי בקשר ישיר ומהותי עם גופים מפלגתיים או פוליטיים". יש להחזירו.
34. חלק ב' ועדה לאיתור מועמדים - לא יתכן כי מנכ"ל משרד התקשורת, שהינו מינוי פוליטי של
שר, יהיה יושב ראש ועדת איתור לגוף המפקח על השידורים במדינת ישראל.
35. הוסר מתזכיר החוק הקודם מצב שבו מבקשים להסיר ספק מהמרשם:

03-560-6229 📞
igud@mefikim.co.il ✉️
producers.co.il 🌐
יד חרוצים 12 תל אביב, 6770005 📍

במתן רישיון לאספקת חדשות ובקביעת התנאים בו, תביא המועצה בחשבון, בין השאר, את השיקולים הבאים: (א) תרומת מתן הרישיון לתחרות בתחום אספקת התכנים האודיו-ויזואליים בכלל, ותכני החדשות בפרט; (ב) תרומת מתן הרישיון למגוון החדשותי המסופק לציבור בישראל; (ג) שיקולים שבטובת הציבור.

36. הוסר מפרק ז' 40% לפחות מהסכומים המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) יושקעו ברכישת הפקות מקומיות חיצוניות. יש להחזיר זאת לתזכיר.

37. פרק ז' - אין היגיון במספר האצבע 15% לתוכניות ילדים, שכן אלה לרוב תוכניות שניתן לשדר שוב ושוב. למשל פרפר נחמד - בני 3-4 כעת רואים את זה, בני 3-4 בעוד שנתיים יראו את זה.

38. תוכן שיווקי- סעיף 73/74- המועצה רשאית לגבות דמי הפצה. כפי שהדבר קיים בחוק הנוכחי, הכספים הללו אמורים לצאת ליצירה.

39. סעיפים 108/109 - אי תחולת החוק. סעיף קטן ו - המועצה רשאית להתיר הפחתה באספקה בפועל של תכני צפייה-ושמע שהם הפקות מקור בשתי השנים הראשונות לתחולת החובה - לא מקובל. זה פטור נוסף לבעלי עניין ומקורבים.

בברכה,

צביקה גוטליב, עו"ד